

ת"פ 5305/06 - התנועה למען איכות השפיטה בישראל נגד רשות המיסים- מע"מ, ארנון פרי ז"ל

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 5305-06 רשות המיסים, היחידה המשפטית אזור מרכז ותיקים מיוחדים נ' פרי ואח'

לפני כבוד השופטת עדי יעקובוביץ
המבקשת:
התנועה למען איכות השפיטה בישראל
נגד
המשיבים:
1. רשות המיסים- מע"מ
2. ארנון פרי ז"ל

החלטה

לפניי בקשה לעיון במסמכים בתיק בית המשפט בהתאם לתקנה 4 לתקנות בתי המשפט ובתי הדין לעבודה (עיון בתיקים), תשס"ג-2003 (להלן: "תקנות העיון").

רקע-

1. ביום 15.3.22, הוגשה על ידי המבקשת בקשה להתרת עיון בפרוטוקול שבתיק, בו ניתנה החלטה סביב סוגיית איום עדים המגיעים מפלסטין וחסיונות שניתנה לעדים הפלסטינים מפני מעצר (להלן: "**הבקשה**"). המבקשת נימקה את בקשתה בכך שהיא תנועה המעוניינת לגבש עתירה לבג"צ כנגד כב' הנשיאה השו' חיות, שמובילה לטענתם מגמות שיפוטיות מפלות והרסניות כלפי גברים בהשראת כת הפמיניזם הרדיקלי והם סבורים כי הפרוטוקול שבתיק זה, בו שימשה כב' השו' אמיר כפרקליטה, עשוי להוות מקרה דומה שסייע להם לבסס את עתירתם.
2. ביום 19.5.22, הוגשה תגובת המשיבה לתיק, בה לא הביעה המשיבה עמדה אודות הטענות המובאות בבקשה והאם יש בהן כדי לבסס היעדרות למבוקש, ואילו כל שטענה בה הוא כי לא תוכל לאתר את הפרוטוקול המבוקש, שכן חיפוש מהווה הכבדה בלתי סבירה על המשיבה, בייחוד בשעה שבתיק זה קיימים אלפי עמודי פרוטוקול. תגובת המשיבה הופנתה לתגובת המבקשת ובהיעדר תגובתה, ביום 18.6.22, נמחקה הבקשה.
3. בד ובד, ביום 15.6.22, התקבלה עמדתה של משפחת ארנון פרי ז"ל, בעל הדין בתיק. בתגובה ציינה המשפחה כי איננה מעוניינת להיות מעורבת בהליכים משפטיים שאינם מעניינה ומשאירה את ההחלטה בידי בית המשפט.

4. ביום 8.10.22, הגישה המבקשת באיחור את תשובתה לתגובה. בתשובתה, ציינה כי היא מצמצמת את בקשתה ועותרת לקבלת פרוטוקולים סביב התאריך 12.1.12, דאז התפרסמה כתבה עיתונאית בנושא.

דין והכרעה-

5. לאחר שענייני בבקשה, בתגובת המשיבה ובתשובה לתגובה, מצאתי לנכון להיעתר לה, כפי שיוטעם להלן.
6. על פי ס' 4 לתקנות העיון: **"כל אדם רשאי לבקש מבית משפט לעיין בתיק בית משפט (להלן- בקשת עיון), ובלבד שהעיון בו אינו אסור על פי דין..."**
7. זכות העיון היא נגזרת מעיקרון פומביות הדיון וחופש המידע. עקרון פומביות הדיון הוא עקרון יסוד של המשפט הדמוקרטי ובעל מעמד חוקתי על-חוקי בשיטת משפטנו (ראו סעיף 4 לחוק יסוד: השפיטה). בשמירה על עקרון פומביות הדיון **"טמונה, כידוע, אחת הערובות העיקריות לתקינותו של ההליך המשפטי, הן בתחום עשיית הצדק ובירור האמת, הלכה למעשה, והן בתחום עשיית הצדק ובירור האמת, הלכה למעשה, והן בתחום מראית פני הצדק קבל עם ועדה..."** (ע"פ 353/88 וילנר נ' מדינת ישראל (18.2.91)).
8. מטרתו של עקרון פומביות הדיון היא להבטיח שהמידע על מה שמתרחש באולם בית המשפט ופעולותיה של הרשות השופטת יהיה גלוי לציבור ובכך תתאפשר שקיפות, פתיחות וביקורת ציבורית (ראו בג"צ 5917/97 **האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' שר המשפטים** (8.10.09)). משכך, הוא מהווה תנאי הכרחי לתקינות של מערכת המשפט ולהבטחת אמון הציבור בה (ראו בג"צ 258/07 **ח"כ זהבה גלאון נ' ועדת הבדיקה הממשלתית לבדיקת אירועי המערכה בלבנון** (6.2.07)).
9. המגמה כיום היא לאפשר עיון במסמכים בתיק, גם למי שאינו צד לו, זאת כל עוד העיון אינו אסור על פי דין (ראו תקנה 2 לתקנות העיון). כמו כן, מי שעותר לעיון במסמכים בתיק לא נדרש להצביע על זיקה או עניין אישי כחלק מבקשתו לעיין בתיק. בנוסף, לא די בכך שהצדדים יטענו כי הבקשה לא נומקה כראוי על מנת להצדיק את דחייתה (ראו רע"א 1026/14 **יששכר רובין נ' מדינת ישראל** (16.3.14)).
10. ברם, זכות העיון במסמכים אינה אבסולוטית ויש לאזנה מול זכויות ואינטרסים אחרים, כגון הפגיעה הפוטנציאלית בבעלי הדין בתיק, בצדדים שלישיים או באינטרס הציבורי (ראו תקנה 4(ד) לתקנות העיון ורע"א 1026/14 **יששכר רובין נ' מדינת ישראל** (16.3.14)). כמו כן, ההחלטה בבקשה לעיון לא חייבת להיות "בינארית" ובית המשפט רשאי להגביל את זכות העיון באופן חלקי, בתנאים מסוימים ולהורות על נקיטה באמצעים שעשויים יהיו להפחית את הפגיעה באינטרסים של בעלי הדין ושל צדדים שלישיים (ראו בג"צ 8621/12 **טיב תשלובת טכסטיל (1969) בע"מ נ' שר האוצר** (3.1.13) וע"א 3976/04 **בורנשטיין נ' קבוצת כרמלטון בע"מ** (27.10.04)).
11. זאת ועוד, על בעל הדין המתנגד לעיון במסמכים, קם הנטל לשכנע כי אין להתירו ולא די בטענות כלליות (ראו בג"צ 9609/16 **עו"ד אסף פוזנר נ' הממונה על שוק ההון, ביטול וחסכון במשרד האוצר**).

((16.10.17)).

12. בחינת הבקשה לעיון במסמכים תיעשה בשלושה שלבים: בשלב הראשון, תיבחן השאלה שמא יש איסור בדין לעיון בחומר המבוקש. בשלב השני, תיבחן השאלה האם העיון מוצדק, כשנקודת המוצא היא שלכל אדם יש זכות עיון כנגזרת מעיקרון פומביות הדין. השלישית, תיבחן השאלה שמא ניתן להגשים את מטרת העיון תוך פגיעה מידתית ומועטה ככל האפשר בזכויות ובאינטרסים של המתנגדים לעיון ובהם בעלי הדין בתיק או צדדים שלישיים (ראו ת"פ (ת"א) 54140-11-13 **מדינת ישראל נ' אבנר קופל** (24.11.16)).

13. בענייננו, המשיבה לא התנגדה מהותית לבקשה לעיון במסמכים. כל שטענה הוא לעניין הקושי הטכני באיתור הפרוטוקול המבוקש מבין כלל הפרוטוקולים שהיו בתיק מפאת גודלו. בהתאם, המבקשת צמצמה את בקשתה ותחמה את בקשתה לפרוטוקולים סביב תאריך מסוים בלבד. משצמצמה המבקשת את בקשתה, לא קמה למשיבה טענה נוספת בה נאחזת בתגובתה ולפיכך, על פניו מסכימה לבקשת המבקשת. זאת ועוד, משפחת בעל הדין ז"ל, הגישה את עמדתה על פיה אינה מתנגדת למתן הגישה לתיק ומשאירה את ההחלטה בידי בית המשפט.

14. אין כל איסור בדין לעיון בחומר המבוקש ומכוח עקרון פומביות הדין, על פניו המדובר בעיון מוצדק.

15. יחד עם זאת, לאחר שאיזנתי בין האינטרסים השונים אל מול זכות העיון, בהתחשב בבכורתו של עקרון פומביות הדין ובמגמה הברורה להתיר עיון בתיקים גם למי שלא היה צד להליך ואף לא מוכיח זיקה אישית לעניין, זאת כל עוד העיון אינו אסור על פי דין, בשים לב לחומר בו מבוקש העיון ולאחר שמעיון בתגובת המשיבה ובתיק דנן לא מצאתי כי יהיה בגילוי המסמכים המבוקשים בכדי לפגוע באינטרס הלגיטימי של בעלי הדין, צדדים שלישיים או הציבור בכללותו, מצאתי לנכון להתיר את העיון כמבוקש בפרוטוקולים.

16. יחד עם זאת, על מנת לאפשר את מטרת העיון, אך מנגד לפגוע באופן מידתי ומועט ככל הניתן בזכויות ובאינטרסים של בעלי הדין וצדדים שלישיים ולאור היקפו הגדול של התיק, אגביל את החיפוש בהתאם לבקשת המבקשת, לפרוטוקולים סביב מועד הכתבה, 12.1.12.

17. מכלל הטעמים שמניתי לעיל, מצאתי לנכון להיעתר לבקשת העיון במסמכים בתיק בית המשפט כך שהמבקשת תוכל לעיין בפרוטוקולים מהתאריכים 5.1.12, 10.1.12 ו-11.1.12.

לידיעת הצדדים. החלטתי תכנס לתוקף תוך 14 יום. המבקשת תפנה למזכירות בית המשפט להמשך הטיפול בעניינו.

ניתנה היום, כ"ז כסלו תשפ"ג, 21 דצמבר 2022, בהעדר הצדדים.

